DAILY اراده

د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال چهارم شماره ۱۵۱
شماره مسلسل ۵۱۰
یکشنبه ۱۴سرطان ۱۳۸۳هش
۱۶جمادی‌الاول ۱۴۲۵ هـ ق
4 July , 2004

سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU

احتمال تعویق انتخابات

یک مقام افغان از احتمال به تعویق افتادن مجدد انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی آن کشور که برای ماه سپتامبر برنامه ریزی شده خبر داده است.

قطب الدین قایم، عضو کمیسیون انتخاباتی افغانستان، گفته است که احتمال دارد انتخابات ریاست جمهوری به جای ماه سپتامبر سال جاری در اواسط ماه اکتبر برگزار شود و کمیسیون امکان تعویق انتخابات پارلمانی به مدت شش ماه را نیز در دست بررسی دارد.

در صورت تایید این تصمیم، این دومین باری است که برگزاری انتخابات عمومی به تعویق می افتد. ص۴

حامد کرزی مفتخر به دریافت جایزه آزادی گردید

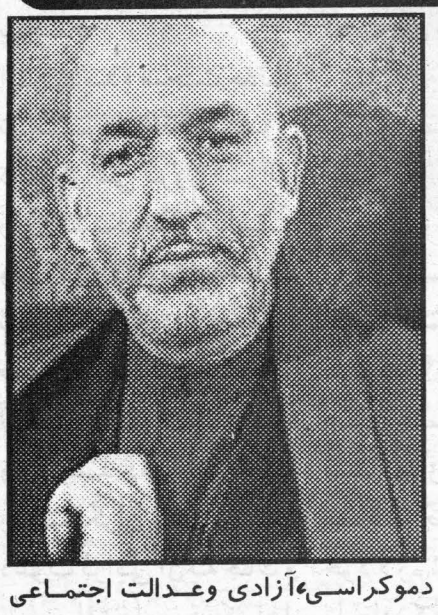

حامد کرزی رئیس دولت انتقالی افغانستان به منظور دریافت جایزه آزادی دیروز عازم امریکا شد. این جایزه از سوی بنیاد فلادلفیا به اقای کرزی داده میشود.جایزه آزادی برای آن دسته از رهبران جهان که برای دموکراسی،آزادی وعدالت اجتماعی مبارزه کرده اند داده میشود. پیش ازین جیمی کارتر رئیس جمهور سابق امریکا ، نیلسن مانديلا رئیس جمهور سابق افریقای جنوبی وکوفی عنان سرمنشی سازمان ملل متحد این جایزه را دریافت کرده اند.

اقاق رئیس امنیت هرات تلاشی شد

سرباززدن آقای جنرال عبدالعزیز مایل ازدستور محمداسماعیل والی هرات سبب شد تا عده یی از بادی گاردان والی هرات به محل رهایشی رئیس امنیت هرات رفته و بعداز تلاشی مفصل اموال واثاثیه اتاق اورا به بیرون پرتاب نمایند.

خبرنگار اراده ازهرات گزارش میدهد که این بار اول نیست جنرال عبدالعزیز مایل رئیس امنیت هرات به ترک هرات دستور می یابد.

وی که بحیث جانشین آقای نصیراحمد علوی از سوی دولت مرکزی تعیین گردیده بارها حکم مرکز را دستاویز اقامت خودش درولایت هرات خوانده است .

طبق یک خبردیگر عده یی از روسای سایر ادارات ولایت هرات که از مرکز حکم تقرر یافته اند همه درمهمانخانه یی جابجا ساخته شده واجازه اشغال وظیفه حاصل نکرده اند.

۱۲تن کشته و۱۲ اسیر

یک سخنگوی نیروهای ائتلاف به رهبری امریکا ازرخ دادن درگیری های پراگنده میان این نیروها وگروهای مخالف که عمدتاً به گروه طالبان وسازمان القاعده نسبت داده میشوند خبرداد.

جگرن جان سکمند درکابل دریک کنفرانس خبری افزود که درجریان این درگیری ها دوازده تن شبه نظامی مخالف کشته شده ودوازده تن دیگر دستگیر شدند، ولی سخنگوی نیروهای ائتلاف درین زمینه به میزان تلفات نیروهای ائتلاف ویا سربازان طرفدار دولت اشاره نکرد.

د طالبانو څو نامتو قوماندانان ووژل شول

د هغو عملیاتو په ترڅ کې چې له یوې اونۍ راهیسې د ارزګان په ولایت کې افغان دولتي سرتیرو پیل کړي د طالبانو څو مشهور قوماندانان وژل شوي او یوه زیاته اندازه وسلې او مهمات د امنیتي چارواکو لاس ته ورغلي دي. پلټنې وروسته له هغه پیل شوې چې شکمنو کسانو د نوموړې ولایت د چارچینو په سیمه کې هغه نولس کسه ملکي وګړي ووژل چې د انتخاباتو د ګډون کارتونه ورسره وو. ۴مخ

د بلخ د امنیې قوماندان د مخدره موادو په قاچاق تورن شوی

د بلخ ولایت د مخدره موادو د قاچاق ضد اداري ددغه ولایت د امنیي قوماندان مزار شریف څخه کندهار ته د مخدره موادو په انتقالو لو تورن کړی دي. دا تور وروسته له هغه ولګول شو چې نوموړي اداري ۳۶ کیلو ګرامه مخدره مواد ونیول چې د اړونده چارواکو په وینا کندهارته وړل کیدل. د امنیي قوماندان محمد خاکریزوال دا تور رد کړی دی او ادعا یې کړې ده چې دا د جمعیت دلي د سیمیزه او ځواکمن قوماندان عطا محمد له لوري دده پر ضد یوه دسیسه ده. ۴مخ

د اداریې د سرمقالې د لیکنې خدای په نامه

سرمقاله

انحنای دیگر در خط انتخابات

سناریوی انتخابات بازهم دچار همان بحران وسردرگمی وبه تعویق افتادن گردید که روزنامهء اراده طی هفته های گذشته آنرا پیشبینی کرده بود.

دشواریها، وموانع، مسلماً درهرزمینه وعرصه یی رونما میگردد، مگر بعضی موارد ازجمله خلع سلاح، جمع آوری سلاح، وملکی سازی صدها وهزاران فرد مسلح ویا انتخابات وامثالهم چنان دشواری پذیر وموانع پسند گردیده اند که حتی یک گام ویک مورد ، بصورت استثنایی هم که شده، باوجود پلانگزاری های وسیع وپلانگزاران فراوان درخط مطلوب وموعود سیر نکرده است.

میتوان دومورد را درزمینه تصریح کرد، یکی آنکه این مسأله بیشتر درمحدودهء صلاحیت ومسوولیت دیگران وکمتر درحیطهء توانایی ما قرار داشته است .

دودیگر تعدد مراکز عمل ونظر وتصمیم گیری چنان برجریان طبیعی مسأله سایه انداخته است که گاهی ما حتی درتخمین ها ودربرداشتهای خویش دچار مغالطه می شویم .

به گونه مثال میتوان پرسش به عمل آورد که چرا حساب (۹۰ روز) که فاصلهء پیش بینی شده الی برگزاری انتخابات باشد ، بایستی درهمان روزش محاسبه ومطالعه شود که فردایش روز جمعه وتعطیل عمومی درکشوراست (؟!) وبالنتیجه حدود دوهفته انتخابات درحالیکه اگر اعلام تصمیم اجلاس ناتو به عنوان یک معیار، مدنظر بوده ، این امر چند روز پیشتر ازمیعاد تعیین شده ومهلت معینه به اطلاع همگان ویا بهتر گفته شود مسوولان کارگزار انتخابات افغانستان رسید، پس چه شد که بعداز انقضای آن ماناگاه درمضیقهء نودروز قرار گرفتیم؟! پس روز تعطیلی جمعه انحنای دیگری را درجریان خط انتخابات به میان آورد.

باید این واقعیت را پذیرفت که وضع امنیتی افغانستان در روزهایی که ما تا طلیعهء انتخابات فاصله زیادی داریم ، هر روز وتقریباً روزانه چندمرتبه درکابل ویا دریکی از ولایات باشکنندگی وآسیب پذیری وضعیت امنیتی روبرو میگردیم .

درحالیکه ازهر گوشهء کشور بوی باروتهای انبارشده وتفنگهای ذخیره شده واختلافات معقدگردیده به شدت احساس میگرددودود آتش وخون ناشی ازانفجارات فضای کشور را می آلاید وتصادمات قوماندان وقدرتمندان در ولایات آتش تازه یی را از زیر خاکستر بیرون می آورد، وهیأت های خسته واز نفس مانده میانجیگر حقیقت یاب به صوب یکی ازولایات درحال حرکت هستند . ولی بازهم درهوای یک انتخابات سالم ، مطلوب وایده آل می اندیشند وسخن میزنند .

ص ۴

د امریکا ځواکونه له زندانیانو سره د ناوړه چلند له نوو تورونو سره مخامخ شوی

د امریکا متحده ایالاتونو ویلي دي چې په افغانستان کې له بندیانو سره دناوړه چلند دنوو تورونو په اړه پلټنه کوي. په کابل کې دامریکا د پوځیانو ویاند پدې اړه له نور تفصیل نه ډډه کړې خو ویلي یې دي چې دا پلټنه د سمندری ځواکونو له خوا تر سره کیږي امریکایان دغه راز دهغو پنځو افغان بندیانو د وژل کیدو په اړه چې دري یې د امریکایي پوځیانو په توقیف کې وژل شوي دي پلټنه تر سره کوي. دا په تیرو دوه میاشتو کې دریم ځل دی چې په افغانستان کې میشت ایتلافي ځواکونه په پخپله پخپلو توقیف ځایونو کې د ساتل شوو بندیانو سره دناوړه چلند د ادعا وو په اړه خبر ورکوي. پدې لړ کې وروستی ورکړل شوی خبر خورا لنډ او بې جزیاتو دی او دا لانده سپینه شوې چې په ادعا کې له چا سره څه وخت او چیرې د څه ډول ناوړه چلند یادونه شوې ده. ۴مخ

۶۰۰تن ازاکادمی پولیس سندفراغت حاصل کردند

به تعداد ۶۰۰ تن فارغ التحصیلان اکادمی پولیس کابل به عنوان افراد جدید پولیس معرفی شدند. جنرال موسی نعیمی رئیس اکادمی پولیس کابل گفت قرار است تازمان برگزاری انتخابات ۸۰۰ تن به شمول چهل زن ازین اکادمی فارغ شوند. دردوسال گذشته بیش از دوهزار وچهارصد تن به رتبه های مختلف ازین اکادمی فارغ شده اند آقای نعیمی افزود که تاپیش ازانتخابات با فراغت نیروهای جدید پولیس ازین اکادمی ونماینده گی های ان ازولایات مختلف افغانستان شماری افراد پولیس ملی به ۲۰ هزار تن خواهد رسید، درین مراسم جنرال موسی نعیمی رئیس اکادمی پولیس خواهان سبکدوش شدن اش شد ودلیل آنرا کهولت سنش خواند.

په کابل ښار کې د بسې بیحده بل پلخ هم شته څو

په کابل کې نړیوالو امنیتي ځواکونو ورمه شپه ددې ښار شمال ختیځ لور ته دیارلس توغندی چې د توغولو لپاره چمتو شوی وو ونیول. د ای ساف د ځواکونو ویاند خبریالانو ته وویل دغه توغندی په ای ساف پورې اړوند د فرانسې ځواکونو د شپې په یوولسو بجو نیولی دی او پدې توګه یې د یوې ناوړه پیښې له پیښیدلو نه وړاندې د هغې مخنیوی کړی دی. ۴مخ

کشف دوحلقه ماین درشهر جلال آباد

پولیس شهر جلال آبادموفق به کشف دوماین درساحات مختلف آن شهر شده است . این ماین ها درنقاط پرجمعیت درچوک مستوفیت ودرایستگاه موترهای لغمان جابجا شده بود. مردم شهر ازجابجا سازی ماین ها که دریرخی موارد خسارات جانی هم داشته است شدیداً دوچارنگرانی شده اند سه روز پیش انفجار یک ماین دردوپوسته امنیتی باعث کشته شدن چهار تن وزخمی شدن ۲۴ تن دیگر شد. چندروز پیش در حادثه انفجار یک ماین دیگر که درموتر حامل کارکنان زن برنامه ثبت نام برای انتخابات جابجا شده بود دو زن ویک کودک کشته ودوازده تن دیگر زخمی شدند.

اسلام و دیموکراسی

محمد ابراهیم(نجات)

درین روزها بحث های گرم پیرامون دیموکراسی در رادیو تلویزیون و جراید بار دیگر فضای مطبوعاتی را در هم پیچیده.

این پدیده مبحث جدید نبوده، مفکوره دیموکراسی قرون متوالی را از پشت سر گذاشته ولی در وطن عزیز ما به نحوی که امروز بران بحث صورت میگیرد تصور بر آن میرود که مهمان تازه وارد چند دهه بوده که روشنفکران عصر داعی دعوت گرایی آن به خاك و بوم پر افتخار بوده که اهل آن از نعمت بزرگ استقلال و اعتماد برخوردار و شهامت خودی از آن خود آنها میباشد.

من نمیخواهم بر اصل کلمه دیموکراسی، محل شایعه اصلی آن بحث نمایم، ولی میخواهم به مقصد درك به مفهوم اصلی سیری داشته تا باشد کلید حل مشکل عمده تنازع لفظی که در بطن خود ملاحظات جداگانه با کیفیت های مخصوص در ابعاد مختلف آن که مدعیون سیاست امروزی از آن دارد آگاهی داشته باشیم جای شکی نیست که جامعه بشری خواهی نه خواهی نیاز به یك روند اجتماعی دارد که سعادت و خوشبختی آن جامعه باشد یا لااقل در تطبیق آن همه خوبی های زندگی جامعه خود را تصور میکند پس بی معنی خواهد بود که افراد جامعه به خصوص روشنفکران و ذوات چیزفهم که خود را سردمداران و شخصیت های علمی جامعه بر میشمارند مکس بر مفاهیم اصلی روند را بر خود لازم ندارد.

تا جای که فکر نارس این فقیر برداشت میکند قانون یا روند زندگی یك جامعه مربوط طرز روش، کلچر و عنعنات آن جامعه بوده که از عمق عمل کرد صالحانه با در نظر داشت ابعاد معقولانه آن سرچشمه گرفته و بر افق معتقدات مذهبی آن رقم زده میشود و بدون شك چون بر روحیه جامعه وی سازش معنوی داشته میباشد، تقبل آن بر بناء باطنی که از قلوب افراد جامعه منشهء میگیرد صورت گرفته در پیاده کردن تعمیلی اش مشکل قابل ملاحظه ایجاد نمیگردد. زیرا پدیده پسندیدهء اشنا به آن ها بوده که به توارث زمانی هم زمان با تحولات علمی، فرهنگی، سیاسی، کلتوری، اقتصادی جامعه بشری شان بوده در کتله خود به آن اشنایی و سازش گاری داشته از آن خود دانسته احساس بیگانگی را بخود راهی نمیدهد. هر انچه بدور از چنین ساختار بوده باشد معقول نه خواهد بود. نا پسندیده چون مهمان ناخواسته و آن هم مزاحم حال در کل به مانند علاج در مان ناتشخیص شده توسط استعمال دارو های تند و تلخ غیر موثر که دارای عوارض جانبی بیحد و اندازه بوده باشد، آن هم بدست دکتوران بنام، که فاقد دانش و تجربه مسلکی مسلك که خود را دعوه گیر آن قلم میزند.

پس لازم می افتد حقیقت را در اصل باید جست، زیرا اصل منبع وفصل فروعات بر شمرده شده. متفکرین که بر معقوله دیموکراسی خزینه فکری اندوخته اند تفقد یگانه آن ها تثبیت حقوق حقه بشری بر اصول فردی و اجتماعی بوده اند.

واضح است که فرد را دو حق در جامعه است

الف: حق جامعه بر فرد که حق کل است.

ب: حق فرد در جامعه که حق فردی است.

به همگان بهتر و روشنتر معلوم است که جز تابع کل است همان طوریکه فرد عضو جامعه است و جامعه اجتماع افراد پس حق جامعه وی اولویت دارد بر فردی. لذا انچه را جامعه برای افراد خود تثبیت مینماید ملکیت فرد شمرده میشود.

بنا بر همین واقعیت است که همه قوانین عصر قوانین جامعه وی بوده و بعد از تائید ملت حیثیت حقوقی را حاصل داشته که افراد آن جامعه مکلفیت بر تامین امر از آن شمرده میشود. هرگا فردی متعمل عملی گردد که قابل قبول و برداشت جامعه آن نباشد و آن را حق خود بداند حتماً از طرف جامعه مردود شمرده شده و به عکس العمل منفی روبرو میشود. پس این جاست که چه از نگاه استدعای حقوقی قانونی چه از نگاه کاملیت همه جانبه ترقیم قانون وقت عمیق فکری بعمل آید.

اسلام که متضمن اسایش سعادت بشری در کونین بوده و بصورت کل همه ابعاد زندگی بشر را با نظرداشت نفی افراط و تفریط تامین میکند، مصلح، مکمل و متمم تمام قوانین که در عالم بشریت تا اکنون به نظر خورده میباشد، بلکه وسعت دیدگاهش از حدودات بشر فزونی داشته سعادت تمام حیوانات حیه را به فراخور حالش تامین مینماید، که فارغ از همه گونه کم و کاستی بوده و ضعف منطق را بخود راه نمیدهد.

بنا بران می باید خیر جامعه را در آن جست دیموکراسی اصلی را در عالم بشریت اسلام تضمین داشته اگر واقعاً معتقدین به دیموکراسی بدور از ملحوظات خصوصی، فطرت بشری بر اصل موضوع می اندیشند لازم می افتد تا چنگ بر روش اصولی زنند که از نگاه کیفیت کامل و از نگاه کمیت تمامیت بر عمومیت داشته و منحیث معنی غنی باشد.

علی رسا پرور، مسوول هیئت اعزامی استادان ایرانی:

ایران و افغانستان ارتباط نزدیک و ناگسستنی دارند

دولت انتقالی اسلامی افغانستان و جمهوری اسلامی ایران که از سال های دور بدینسو روابط نیك همسایگی داشته و از بسیاری وجوهات اسلامی، زبانی فرهنگی تاریخی و سیاسی با هم دیگر ارتباط نزدیک و ناگسستنی دارند از همین جهت است که دولت اسلامی ایران درین شرایط که دولت افغانستان به سوی بازسازی کشور گام های برداشته از کمک های خویش دریغ نه ورزیده.

و به کمك های خویش در عرصه های مختلف به دولت افغانستان کمك نموده و خواهد کرد.

علی رسا پرور مسوول هیأت اعزامی استادان ایرانی که در این روزها به خاطر گشایش سیمینار اموزشی و میتودیک مرکز ساینس تعلیم و تربیه به کشور آمده ضمن اظهار مطلب فوق گفتند: به اساس توافق هر دو وزارت مواد و سامان الات لابراتوار های کیمیا، فزیک و بیولوژی از طرف شرکت صنایع و اموزشی و وزارت تعلیم ایران تهیه گردیده در اختیار وزارت تعلیم و تربیه افغانستان داده شده، دولت اسلامی ایران به سلسله کمك های خویش در مرحله اول کمك وسایل اموزشی ازمایشی و لابرتوارها به تمام مکاتب تحصیلی ابتدایی، نموده که شامل ریاضی، بیولوژی، کیمیا و فزیکی و وسایل ورزشی و وسایل فنی و حرفه یی میباشد.

در مرحله دوم یک گروهی از معلمین ورزیده ایران آمده که در جهت اموزشی به معلمین کشور دوست افغانستان کمك نماید که استادان با مواد و طرق استعمال این لابراتوارها اشنایی پیدا نمایند.

تمام این مواد و وسایل لابراتوارهای فزیک، کیمیا و بیالوژی از طرف شرکت صنایع و اموزشی که شرکت بزرگ منطقه به شمار میرود تهیه گردیده است.

این سامان الات لابراتوار ها به هشت ولایات داده شد و امیدوارم که به کشور دوست افغانستان جهت ساخت و بازسازی ان در برنامه های بعدی کمك شایانی کرده بتوانیم تا کشور افغانستان از هر نگاه به پا استاد شود.

ژوند له کتاب او مطالعی سره

سهراب دیدار

مورٍ چې د هیواد په یوه لیری ولسوالی کې او بیا د ولسوالی په کلی کې د ښوونځی زده کوونکی وو ښه می یاد شی چې مورٍ به د هیواد په ورځپاڼه کې ګډون کولو او هماغه لیری ځای ته به مورٍ ته رارسیدله او مورٍ به ډیر څه له ورځپاڼې څخه زده کول د ننګرهار ورځپاڼه به راتلله او د هری ورځی په تیریدو سره به زمورٍ علمی او پوهنیزه خوا پیاوړی کیده. مورٍ دومره له مطالعی سره عادت پیدا کړی و چې په لاره به مو کوم لیکل شوی کاغذ پیدا کړ هغه به مو پورته کړ هغه به مو لوستلو چې څه پری لیکل شوی دی خو اوس چې زمورٍ د هیواد با سواده خلکو ته ګورم او د دوی مطالعی ته ګورم داسی ښکاری چې د مطاعی کلتور نه یوازی زمورٍ په تنکیو خوانانو او عامو خلکو کې بلکی زمورٍ په دولتی مامورینو او کارکوونکو او ان چې په ځینو لوړو دولتی مسوولینو کې هم داسی کمزوری شوی دی چې د ورځی له حالاتو او د نورو معلوماتو د لاسته راوړلو په برخه کې کافي وخت نه لری نن سبا د هیواد په مرکز او ولایاتو کې له ۳۰۰ څخه زیاتی خپرونی موجودی دی او د انټرنیټ له برکته هر ډول ارزښتناك خبرونه او مطالب په کې را روان دی او په هره خپرونه کې د هغوی د تګ لوری مطابق خپرونی کیږی خو لږ اوسه پوری زمورٍ د باسوده هیوادوالو له خوا په ژوره توګه نه دی اخیستل شوی او که لاسته ورشی په سرسری لیدو یې تیر شی.

ماته د نړی د یو نامتو پوه خبره چې په یوه کتاب کې می لیدلی وه را یاده شی چې هغه ویلی و. (له حکومت پرته ژوند کولای شو خو له کتاب او مطبوعاتو پرته ژوند نه کیږی)

زمورٍ هیواد د نړی له وروسته پاتی هیوادونو څخه دی او هغه هم اوس د اوږدو او ترخو جګړو له تیرولو څخه نوی راوتلی دی په مورٍ باندی د قلم او ژبی بندیزونه د ځینو خپل غرضو اشخاصو له خوا د خپلی واکمنی د تینګښت په خاطر لګیدلی وو. هغو واکمنو نه غوښتل چې زمورٍ خلك له نړی او پرمختګونو او بریاوو څخه خبر شی او د خپلو حقوقو د لاسته راوړلو غوښتنه وکړی.

خو هغه پرونی شرایط له منځه تللی اوس په هیواد کې د ژبی او بیان د ازادی لپاره هلی ځلی کیږی په نسبی توګه ازادی ورکړل شوی ده زیات کتابونه د خلکو په واك کې په اسانی ورتللی شی مجلی جریدی او اخبارونه راووتل خو لکه څنګه چې لګښتونه پری کیږی په هغی اندازه استفاده تری نه ده شوی. علت دادی چې مورٍ لاتر اوسه پوری د مطالعی له کلتور سره پوره عادت شوی نه یو په اخبارونو کې د اړوندو وزارتونو لپاره د خلکو له خوا پیشنهادونه کیږی او انتقادونه کیږی خو د ځینو له خوا د اجراء او سرته رسولو او یا د ځینو مجبوریتونو له مخی د نه سرته رسیدو په باره کې خلکو ته قناعت ښودنکی خوابونه نه ورکول کیږی دا د دی مانا لری چې مورٍ پداسی وزارتونو یا خپلواکو ریاستونو او ادارو کې د اخبار د لوستلو او یا لږ تر لږه د د لپاره چې پر مورٍ د چا څه شی لیکلی نه وی بی خبره دی.

مورٍ د جګړو له امله له نړیوال پرمختیایی بهیر څخه ډیر وروسته پاتی شوی یو اوس چې له هغو ترخو شرایطو څخه راوتلی یو او د هیواد د بیا رغونی او جوړولو لپاره مو ګامونه پورته کړی دی لاړمه ده چې تر هر څه زیات په خپل ځان کې د مطالعی کلتور را ژوند کړو. د مطالعی پواسطه کولای شو چې د هیواد او نړی له حالاتو او پرمختیاوو څخه خبر شو او په هغه لاړه روان شو چې په کومه نړیوالو حرکت پیل کړی دی.

مورٍ د هیواد په اوسنیو شرایطو کې مجبور یو چې تر هر څه لومړی د مطالعی او علمی پانګی په لاسته راوړلو سره وړاندی حرکت وکړو ځکه چې د هری ورځی په تیریدو سره د علمونو په بیلابیلو څانګو کې نویتوب راځی او زمورٍ ټول مسلکی کسان باید په خپلو څانګو کې د مطالعی د کلتور په راخپلولو سره وړاندی لاړ شی.

او د خپلی پوهی په زیاتوالی سره کارنده او ګټور ګامونه واخلی د مطالعی پواسطه زمورٍ د خلکو ذهنیت روښانه کیدای شي او د خپلو او نورو د حقوقو په هکله د اخیستلو او ورکولو په برخه کې عدل او عدالت په لوری تللی او حرکت کولای شو.

راتلونکی دځوانانو نومه

متصدی صفحه : ناصر بشر

له زده کړی سره حرفوی زده کړه

په یوه ټولنه کې نه یوازې ښوونځی بلکې د ژوندانه بیلابیلې ځانګې او خواوی ځانته جلاجل ارزښت لري چې باید له همدی پیل څخه ځوانان دښوونځیوترځنګ حرفوی زده کړی هم سرته ورسوی خو په راتلونکی وخت کې د خپلې کورنۍ او ټولنې لپاره ګټور واقع شي او لدی لارې وکړای شي چې یوه مړې ډوډۍ پیدا کړي. دا کار د دې مانا نه لري چې زمونږ ځوانان خپل ښوونځی پریږدي او یوازې د حرفه یې زده کړوخواته خپله پاملرنه واړوي په اکثره بهرنیو هیوادونو کې د ښوونځیو ځوانان زده کړونکی د خپلې تحصیلي ځانګې تر ځنګ د خپلو خاصو قوانینو له املې مجبوریږي چې د ښوونځی تر ځنګ د حرفوی زده کړو په برخه کې پوره او کافي معلومات ترلاسه کړي خو ژوندانه د جوړولو په لوری په حرکت کې دی لازمه ده چې کورنۍ د خپلو زده کوونکو او خپلو اولادونو په باره کې نوی نظر وکړي او په خپلو اولادونو باندی د زده کړې تر ځنګ یوه حرفه یې زده کړه هم سرته ورسوی. ځو ځوانان له یوی خوا باسواده او له بلی خوا یې د خپلې زده کړې تر ځنګ د حرفوی زده کړې په باره کې معلومات ولري او په خپل راتلونکی ژوندانه کې د ضرورت په وخت کې یې تري استفاده وکړي دځان او ټولنې په ګټه ور او جوړوونکی کارونه سرته ورسوی. موږ په تیرو جګړه ییزو کلونو کې ولیدل چې کله دولتي مامورین له کارځخه وزګاراوله دولتي دندی څخه لیرې شول یوازې د هغو کسانو ژوند په نسبي توګه ښه چلیدلو چې حرفوی زده کړه یې درلوده او د ضرورت په وخت کې یې تري استفاده کوله او اوس پداسي شرایطو کې چې دولت په یوه داسي لاره خپل ګامونه اینبودل پیل کړی دی چې په هغه لاره د ژوند کولو لپاره کافي پوهنځی او مسلکي ټوب ته ارتپا لیدل کیږي.

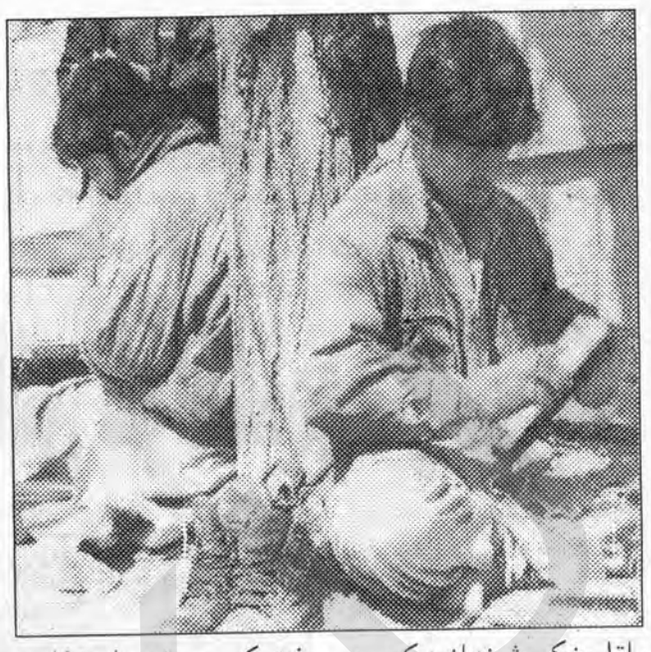

داسي وخت هم کیدای شي راشي چې په هغه وخت کې یو څوک په دولت کې د کار کولو پوره زمینه پیدانشي کړای او په خصوصي سکټورونو کې ورته د کار کولو زمینه برابریدای شي نو بیا په هغه وخت کې د حرفوی زده کړې شته والی په شخصي او خصوصي سکټورونو کې پوره کار ورکولای شي. دا زده کړې د ښوونځی بایدله زده کړو سره هم وخت سرته ښه ورسیږي کورنۍ باید په خپلو بچیانو باندی کافي نظر او څارنه ولري او د هغوی هر حرکت او کړنې تر څارنې لاندی د تعلیمي او حرفوی زده کړو خواته سوق کړي.

او لدی لارې په حقیقت کې کورنۍ له خپل اولاد او ټولنې سره پوره مرسته کولای شي.

دیر ژر به زمونږ تعلیمي مرکزونه په لابراتوارونو سمبال شي

باید ووایو چې دغه لابرتوارونه د کیمیا فزیک او بیالوژۍ په باره کې دی او هر یو یې ۸ برخې لري کله چې دا سیمینار پای ته ورسیږي د هر لابراتوار یوه برخه د دی لیسې لپاره پاتې کیږي او د هر لابراتوار ۷ برخې نورو لیسو ته ورکول کیږي. موږ نور سینمارونه په پام کې لرو څو لدی لارې وکړای شو د لابراتوارونو په برخه کې یو ځل خپل اړوند استاذان وروزو.

دغه استازان چې لدی سیمینار څخه فارغ شي دوی به وکړای شي چې په خپلو ولایاتو کې د نورو استادانو لپاره د سیمینارونو پواسطه د لابراتوارونو د سامان الاتو او کارولو د تدریس په برخه کې لازمه پوهه انتقال کړي حیات صمیم وویل:

موږ د هند له هیواد څخه د ۱۰۳۶ لابرتوارونو قرار داد کړی دی هیله من یو چې نوموړي لابراتوارونه ډیر ژر راوسیږي په پام کې لرو چې نوموړي لابراتوارونه د هیواد د مرکز او ولایاتو نورو لیسو ته ولیږدوو.

د ساینس د مرکز مرستیال حیات صمیم زیاته کړه: تیرو جګړو کې زمونږ ټولو تعلیمي مرکزونو ته نه جبران کیدونکی زیانونه ورسیدل. شته لابراتوارونه مو د جګړو په اور کې خراب او غلا شول چې زمونږ زده کوونکی د ساینسي مضامینو دزده کړې په برخه کې یوازې نظري زده کړو سره مخته روان دی خو تر هغه پورې چې په ساینسي مضامینو عملي زده کړې وجود ونه لري زمونږ زده کوونکی نشي کولای د ساینسي مضامینو د ارزښت او اهمیت په باره کې هر اړخیز معلومات تر لاسه کړي د همدغو نیمګړتیاوو د پوره کولولپاره مو تصمیم نیولی چې دیر ژربه په هیواد کې د ټولو لیسو لپاره په لومړی ګام کې لابراتوارونه مواد او وسایل برابر کړو د اړوندو ښوونکو له خوا به د ساینسي مضامینو عملي زده کړې پرمخ یوړل شي.

له ښوونکو سره مرکې

په ښوونځیو کې د زده کوونکو لپاره نظري او عملي لوستونه د هغوی دتعلیمي سطحي په لوړولو کې مهمه او کارنده برخه لري چې پدې لیکنه کې مو د زده کوونکو د عملي زده کړې په هکله د ولایتونو له ځینو ښوونکو سره مرکې کړې دی. حاجي عبدالله عضو نظارت تعلیم و تربیه هرات: در ولایت هرات وضع تعلیم و تربیه از نظر کمی و کیفی بهبود یافته و نظم دسپلین تامین گردیده است از طرف دولت اسلامی ایران در بخش لابراتوارها کمکی شده که اکثر مکاتب ما دارای لابرتوارها میباشد. داشتن لابراتوارهای مجهز است که در سطح ارتقایی نظری و عملی شاګردان عزیز بهبود کافی به وجود می اورند. استاد الحاج عبدالله میګویند که در ولایت هرات اداره های مکاتب و والدین شاګردان بایکدیګر در تفاهم است که سبب بهبود سطح ارتقایی تعلیم و تربیه و نظم و دسپلین گردیده است.

باید اضافه نمود که در ولایت هرات با کمبود استادان مسلکی مواجه هستیم که این نقیصه سبب پسمانی دروس میشود.

د ننګرهار د چنکوریو د لیسې د کیمیا استاد حبیب الله وایي:

موږ د ښوونې او روزنې د وزارت له خوا دې اموزشي او میتودیک سیمینار لپاره کابل ته راغلی یو چې دلته د سیمینار له لازې د کیمیا د لابراتوار د موادو. سامان الاتو او کارولو په هکله څه زده کړو او بیا له خپلې زده کړې څخه په ننګرهار کې د ښوونکو او زده کوونکو لپاره درس ورکړو استاذ حبیب الله وویل:

زمونږ په لیسو کې لابراتوارونه نشته لدی املې موږ یوازې په نظري توګه درس ورکوو اوپه عملي توګه درس نشته لدی املې زمونږ ځوانان زده کوونکي له درسونو سره چندان ډیره مینه نه ښکاره کوي او زمونږ درسونه زیات موثر هم نه دي. هغه د یوې پوښتنې په ترڅ کې چې تاسو به دسیمینار له پای ته رسیدو وروسته څه وړې ویې ویل: موږ به هغه څه چې دلته زده کړو هغه به خپلو زده کوونکو ته لیږدوو.

تاسو هلته د چکنوریو په لیسه کې د لابرتوارونو هیڅ یوه برخه نه لرئ؟وی ویل: د مینا عمر په لیسه کې لابرتوار شته مونږ چې بیرته لاړ شو د ښوونې او روزنې له ریاست سره به په ارتباطي کې شو کیدای شي چې کله کله زده کوونکي ورولو چې عملاً څه زده کړې خوکیدای شي ې د هغې لابراتوار به زیات مواد نه وي او زمونږ تجربې به په بشپړه توګه سرته ونه رسیږي خو تر خپله وسه به زیار باسو.

موثریت تشریک مساعی معلم وشاګرد

بعضی ها فکر میکنند که انجام وظیفه آموزشی و پرورش صرفاً به جنبش و تحرک معلم متکی است ولی باید متذکر گردید گرچه معلم هر چند ماهر و کار آمد باشد، نمی تواند به هدف خود در تعلیم و تربیت دست یابد مگر آنکه عملا شاګرد او تشریک مساعی به خرج دهد و او را در مسایل تعلیم و پرورش یاری رساند و در امر تعلیم و تربیت سهم سازد.

شاګردان مانند ابزار بی جان و جامد نیستند که معلم هر طوری که بخواهد آنرا بګردند آن چنانکه برخی ها می پندارند چون آنان شاګرد را به مشتی گل تشبیه کرده که در دست کوره گر قرار دارد. یا نه نهالی در دست باغبان همانند ساخته اند و یا عقل شاګرد را به ظرفی تشبیه نموده اند که معلم آنرا معارفت میبخشد.

یا به لوح سفید که معلم هر روز در آن صورتهای از میراث فرهنګی و اجتماعی را بر آن نقش می کند.

شاګر از نظر ضوابط تربیت اسلامی، و از دیدګاه قوانین تعلیم و تربیت جدید، پدیده زنده و فعال و پر تحرک می باشد که رشد تربیت او بصورتی که میتواند، خود روی پای خود بایستد میسر نیست مګر انکه میان او و میان فوری محیط پیرامون او فعل و انفعال مستقیم و استواری برقرار ګردد. زیرا وظیفه مهم تربیی در درجه اول توجیه وارشاد است نه تلقین معلومات، یعنی در حقیقت وظیف مبرم معلم قبل از هر چیز این است که در دل شاګرد، رغبت و تمایل به فراګرفتن علم را برانګیزد، انګاه که این رغبت و تمایل در او جا ګزین ګشت خود او به تعلیم رو می آورد. با شوق و لذت، در پی علم آموزی، ګامهای سریعی بر میدارد.

و با الاخره معلم برای پیشبرد اهداف تعلیم باید میان وظیفه خود و روان شاګرد ارتباط، همبستګی و استواری بوجود آورد زیرا اګر بخواهد شاګردان را به تفکر و اندیشیدن و سنجش امور، تمرین و تعلیم دهد ناګزیر باید از هر موضوعی یک فضا سالم را فراهم سازد که نیروی بحث و تفکر را بر انګیزد و باید با آنان تفهیم کند که در محیط زندګانی آنها نیازها کمبودیها و نواقص وجود دارد که تأمین و جبران آنها جز با اعمال فکر سالم و بکار انداختن آن، میسر نیست.

منشأ تفکر، صرفاً وجود مشکلات و با احساس به وجود آن نیست بلکه تمایل شدید در حل مشکلات، انګیزه و ریشه تفکرات، زیرا برای تحرک این حالت و برانګیختن تفکر، شرایط اساسی وجود دارد یعنی مربی در عمق مسئله داخل شده و عمق مشکلات شاګردان را درک و تصامیم لازمه را در داخل این مشکلات جستجو و آنها را در این تکالیف یاري ومدد ګاري رساند تاباشد شاګردان مربي خویش رادرامر حل مشکلات خود همدرد و همنوا، دیدو و اعتماد لازمه را با مربي خویش ایجاد نموده و در راه حل مشکلات و پرابلم ها موضوعات را از استادان خویش پنهان ننمایند زیرا تا مشکلات دریافت نشود نمی توان راه حل آن را جستجو ګرد سپس اعتماد و نزدیک شدن شاګرد با مربی امریست ضروری ودر راه حل پرابلم کارساز و اقع ګردیده و جو سالم آموزشی و پرورش را انکشاف و تسریع میدارد.

عبدالعظیم کوهستانی

خروج اتباع امریکا از بحرین

وزارت دفاع امریکا اعلام کرده است که پروگرام خارج کردن خانواده های افراد نظامی آن کشور و کارمندان غیرضروری این واحدها از بحرین را به اجرا می گذارد.براساس تصمیم پنتاگون - وزارت دفاع امریکا - قرار است بیش از ۵۰۰ پروند امریکا به دلیل بیم حمله علیه آنان از بحرین خارج شوند و به طور موقت در نقطه دیگری استقرار یابند تا از آسیب در برابر این حملات در امان باشند.بیش از ۵۰۰۰ نظامی امریکایی در پادشاهی بحرین حضور دارند و این کشور همچنین پایگاهی را در اختیار بحریه پنجم نیروی دریایی امریکا قرار داده است.منابع امریکایی گفته اند بر اساس گزارش های قابل اعتماد به نظر می رسد که حملاتی علیه اتباع آن کشور در بحرین برنامه ریزی شده است.در روزهای اخیر دولت بحرین شش نفر را که به اتهام ارتباط با شبکه القاعده بازداشت شده بودند آزاد کرده است.پیشتر نیز وزارت خارجه امریکا به اتباع خود توصیه کرده بود در صورتی که حضور آنان در بحرین ضرور نباشد این کشور را ترک کنند.روز جمعه، ۲ جون، وزارت خارجه امریکا از اتباع آن کشور خواست که خروج از بحرین را مورد نظر قرار دهند و از انجام سفرهای غیرضروری به این کشور خودداری ورزند.توصیه مقامات امریکایی در حالی انتشار می یابد که اخیرا اتباع امریکایی در عربستان سعودی هدف حملات مسلحانه قرار داشته اند و تلفاتی به آنان وارد شده است.در پی این تحولات، مقامات بحرینی اقدامات امنیتی ویژه ای را در پل ارتباطی بین این کشور و عربستان سعودی به اجرا گذاشتند.پس از وقوع حملات متعدد علیه شهروندان غربی در عربستان سعودی، بسیاری از آنان به بحرین منتقل و در این کشور مستقر شدند.

تسلیم عرایض به نمایندگی از نه زندانی گوانتانامو در امریکا

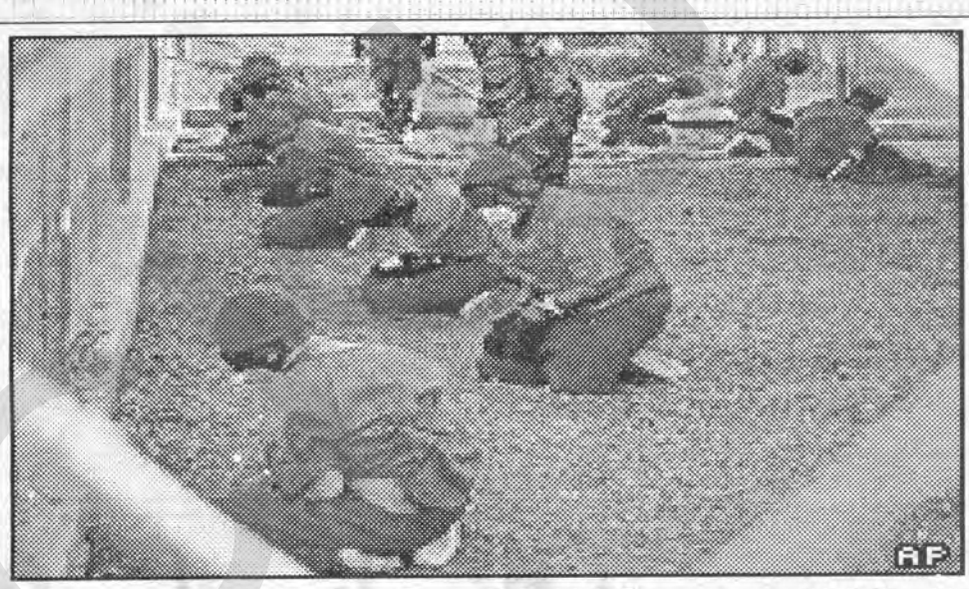

در امریکا عرایضي به نمایندگی از نه نفر از زندانیان زندان خلیج گوانتانامو تسلیم یک محکمه فدرال شده است.دولت امریکا اکنون در حدود دو سال است تقریبا ۶۰۰ نفر مظنون به ارتباط با القاعده و طالبان را در این زندان نگهداری می کند.این اقدام در پی تصمیم ستره محکمه امریکا در آغاز هفته که راه را برای عرضه این گونه دعاوی حقوقی باز کرده بود صورت می گیرد.ستره محکمه امریکا حکم داده بود که افراد تحت بازداشت در خلیج گوانتانامو از حق به چالش گرفتن بازداشت خود در دوسیه های امریکا برخوردارند. اینها نخستین عرایضي است که از زمان صدور حکم ستره محکمه به نمایندگی از سوی زندانیان گوانتانامو تسلیم محکمه ها می شود.به گفته یک گروه حقوقی مستقر در نیویورک به نام "مرکز حقوق مصرح در قانون اساسی" که در این اقدام قانونی شرکت دارد، دادخواست هایی که در محکمه فدرال در واشنگتن تسلیم شد به ۹ زندانی از مجموع ششصد نفری که در گوانتانامو نگهداری می شوند مربوط می شود.این دادخواست ها تاکید می کند که بازداشت زندانیان غیرقانونی است و خواستار آزادی آنها می شود.از جمله دو بریتانیایی و سه فرانسوی در میان این نه نفر هستند.یک مقام وزارت دفاع امریکا، پنتاگون، در واکنش به این عرایض تنها گفت که دولت بوش هنوز سرگرم مطالعه حکم ستره محکمه است و تصمیمی در مورد چگونگی واکنش به آن نگرفته است.زندانیان گوانتانامو عمدتا افراد مظنون به ارتباط با القاعده و طالبان هستند که طی دو تا سه سال گذشته در افغانستان و پاکستان بازداشت شده اند.

کشف کارگاه بمب سازی در بغداد

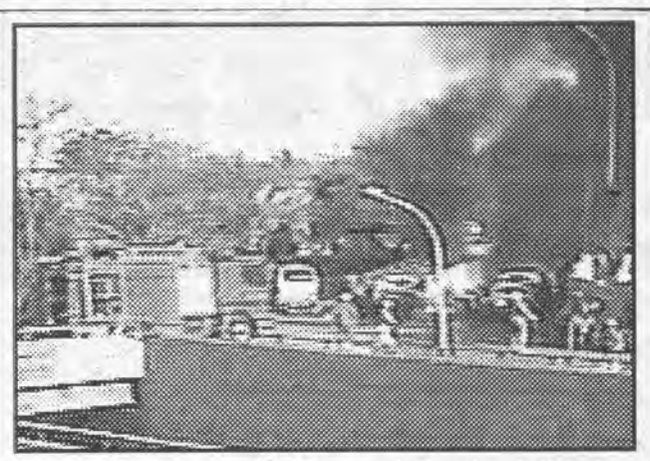

منابع نظامی امریکایی در عراق از کشف یک محل ساخت بمب و مواد منفجره در بغداد، خبر داده اند. به گفته سخنگوی نظامی امریکا در عراق در این بمب گذاری شده و سایر وسایل انفجاری به کار می رفته است.وی گفته است که این محل از جمله چندین نقطه ای در بغداد بوده است که نیروهای امریکایی به منظور یافتن شورشیان مخالف حضور نظامی امریکا در عراق برای حمله علیه نیروهای خارجی و از جمله انفجار موتر های بمب گذاری شده و سایر بمب های قابل استفاده در بمب گذاری در مسیر عبور نیروها را کشف و توقیف کردند.ساخت تعدادی از این بمب ها و وسایل انفجاری تکمیل شده و به مرحله استفاده رسیده بود.مقادیری مواد منفجره و موتر هایی که احتمالا برای استفاده در عملیات انفجاری در نظر گرفته شده بود نیز در این محل یافت شده است.بازداشت شدگان مظنون به عضویت در گروهی هستند که گفته می شود برنامه بمب گذاری در مسیر عبور نیروهای امریکایی در روزهای اخیر را اجرا کرده اند.در این انفجار دو نظامی امریکایی کشته شدند.

د امریکا خواکونه له ...

یوازې دا څرګنده ده چې د تورونو په اړه راپور ایتلافی ځواکونو ته رسیدلی او د پلټنو امر یې کړی ده. په کابل کې د ائتلافی ځواکونو ویاند جګړن جان سکمند دا ګڼی چې د جزیاتو ډاګیزه کول ښایی پلټنو ته تاوان ورسوي.د ائتلافی ځواکونو په زندانونو کې له بندیانو سره د ناوړه چلند په اړه رپوټونو هله زړو وموند چې له عراقی بندیانو سره دامریکایی سرتیرو له لوري دناوړه چلند په اړه مطبوعاتو ته ګڼ عکسونه او رپوټونه راووتل. پخپله د ایتلافی ځواکونو د سرچینو په قول دوی په افغانستان کې شل خپل دغه ډول زندانونه لري او شاوخوا څلور سوه بندیان پکې ساتل شوی

په کابل ښار کې ..

په شمال ختیځ کې سیمه کې په پرله پسی توګه دې ته ورته پلانونه شنډ شوی او ځینی وخت د دولت مخالفان توانیدلی چې په ښار کې میشتو سفارتونو یا نورو دولتی مرکزونو ګوابنه وکړي. څو ورځی وړاندې د امریکا سفارت ته څیرمه دغسې توغندي ولګیدل چې ځانی زیان یې نه درلود.

د بلخ د امنیي تومانداں ...

خاکریزوال ټیر کال په ترینګلو امنیتی حالاتو کې له کندهار څخه بلخ ولایت ته دامنیتی مسوول په توګه واستول شو او دغه ولایت وګړی وایي چې د دوستم او قوماندان عطا محمد د وسله والو سر تیرو په پوځي سیالۍ کې دغی راګیری شوی سیمې کې یې تر پخوډیر امنیت خوندی کړی دی.

د طالبانو څو نامتو...

د ارزګان والی جان محمد خان وایي د طالبانو د جګپوړو په ډله کې چې وژل شوی ملا بابی ، ملا معروف او ملا قدوس هم شامل دی. دغه کسانو د دولت پر ضد په څو بریدونو او ترهګرو پیښو کې لاس درلود. جان محمد خان وویل چې دوی د پوځي عملیاتو په ترڅ کې د سپکو او درندو وسلو ګڼ شمیر مرمی چاودیدونکی مواد ، ځمکنی ماینونه او دغه راز د ستلایټ څو دانې مخابري هم نیولې دي. د ارزګان والی وویل: دغه عملیات دخاص ارزګان او چارچینو په ولسوالیو او د هغه په اړوندو سیمو کې دوام لري.

احتمال تعویق انتخابات...

تاریخ اول برگزاری انتخابات ماه جون تعیین شده بود که سپس به ماه سپتامبر منتقل شد.همزمان، سخنگوی نیروهای سازمان پیمان اتلانتیک شمالی - ناتو - در کشور که قوماندانی نیروی بین المللی کمک به امنیت - ایساف - را برعهده دارد، در مورد نحوه مشارکت نیروهای خارجی در حفظ امنیت انتخابات اطلاعاتی داده است.به گفته وی، نیروهای به رهبری امریکا به دولت در حفظ امنیت انتخابات در جنوب کشور کمک خواهند کرد و ایساف با استفاده از برخی شبه نظامیان محلی امنیت در شمال افغانستان را تامین می کند.احتمال تعویق مجدد زمان برگزاری انتخابات عمومی در حالی مطرح می شود که خشونت در کشور رو به افزایش بوده است.در عین حال، ناظران گفته اند که تعویق انتخابات تاثیر ناخوشایندی بر افکار عمومی خواهد داشت.چنین اقدامی به معنی زیر سوال بردن اعتبار سازمان ملل متحد، که وظیفه سازماندهی انتخابات را برعهده گرفته، و همچنین نیروهای خارجی، یعنی واحدهای اعزامی ایالات متحده و ناتو خواهد بود که مسوول حفظ امنیت افغانستان تلقی می شوند.

انحنای دیگر درخط...

جای تعجب اینست که اینها هیچگاهی کوچکترین اندیشه یی به مخیلهء خود راه نمیدهند که انتخابات بخصوص انتخابات پارلمانی که در زیر باران مرمی های زندگی سوز مخالفان وتفنگهای نشانه گرفته شده به سوی بازسازی ، اصلاحات وحقوق وآزادیهای بشری برگزار میشود، چگونه انتخاباتی خواهد بود وبه سود چه کسانی به فرجام خواهد آمد؟!

دروضعیتی که ما ازجرم یک مجرم ساده غیر مسلح جلوگیری وبا آن مخالفت کرده نمیتوانیم با بیشتر از نود درصد با قیمانده ازافراد کاملاً مسلح درکشور ، چگونه مقابله خواهیم کرد؟

مسلماً شماری فکر می کنند که این نیروها طی چندین سال به تحلیل خواهند رفت . درحالیکه واقعیت طوریست که این نیروها نه تنها به تحلیل نخواهند رفت. بلکه نیرومند تر خواهند شد وبدون شک همه نیرو وتوان ملت وارزشهای بدست آمده را به انحلال خواهند کشانید ومحور قدرت در جهت منافع واهداف خویش بیشتر سوق خواهنددادا!

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون : ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

اراده
زیرنظرهیات تحریرانتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : ظهور افغان
معاون : سهراب "دیدار"

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری" و احمدشاه "وحدت"
چاپ:مطبعه مرکزنشراتی افغان قیمت یک شماره ۳ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud Chief Editor: Zuhoor Afghan
Engineerjamil_amiry@yahoo.com Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com Deputy: Suhrab Didar